

Na temelju članka 142. točke 1., 2. i 5. Zakona o zračnom prometu (»Narodne novine«, broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14), ministar pomorstva, prometa i infrastrukture donosi

PRAVILNIK

O PADOBRANSTVU

DIO PRVI OPĆE ODREDBE

Područje primjene

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuju se:

- a) izvođenje padobranskih skokova,
 - b) upotreba i održavanje padobrana,
 - c) osposobljavanje, ispiti, stjecanje dozvola i ovlaštenja padobranaca, i
 - d) uvjeti kojima moraju udovoljavati pravne osobe odobrene za provođenje osposobljavanja padobranaca (u daljnjem tekstu: organizacije za osposobljavanje).
- (2) Odredbe ovoga Pravilnika odnose se na padobrane namijenjene za izvođenje padobranskih skokova i skokova u svrhu spašavanja članova posade zrakoplova.
- (3) Odredbe ovoga Pravilnika ne odnose se na padobranske skokove koji se izvode za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske i ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Pojmovi i kratice

Članak 2.

(1) Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- 1. *Aerodrom*: određeno područje na zemlji ili vodi (uključujući sve objekte, instalacije i opremu) namijenjeno u potpunosti ili djelomično za kretanje, slijetanje i boravak zrakoplova,
- 2. *Aktiviranje padobrana*: radnja kojom započinje proces otvaranja padobrana,
- 3. *Audit*: dokumentirani proces utvrđivanja usklađenosti s primjenjivim propisima,
- 4. *Dnevni skok*: skok padobranom izveden u razdoblju od pola sata prije izlaska sunca do pola sata poslije zalaska sunca,
- 5. *Doskočište*: prostor za sigurno prizemljenje padobranaca, odgovarajućeg promjera, bez prepreka i obilježen propisanom signalizacijom,

6. *Glavni padobran*: osnovni padobran kojim se izvode skokovi padobranom,
7. *Glavni paker padobrana (master parachute rigger)*: osoba osposobljena za pakiranje, održavanje, tehnički pregled, veće popravke padobrana i sustava veza,
8. *Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo*: nadležno tijelo koje obavlja poslove sukladno odredbama ovoga Pravilnika (u daljnjem tekstu: Agencija),
9. *Izvanaerodromski skok*: skok padobranom koji se izvodi na površine izvan aerodroma ili registrirane površine za uzlijetanje i slijetanje,
10. *Kandidat*: podnositelj zahtjeva za stjecanje kategorije dozvole, ovlaštenja ili odobrenja ispitivač,
11. *Klasični način osposobljavanja*: način osposobljavanja učenika padobranca za stjecanje dozvole padobranca gdje se početni skokovi padobranom izvode prinudnim aktiviranjem otvaranja padobrana,
12. *Knjižica padobranskih skokova*: osobna evidencija skokova padobranca ili učenika padobranca,
13. *Komplet padobrana*: Kombinacija glavnog i rezervnog padobrana s jednim sustavom veza sa mehanizmom za otvaranje glavnog i rezervnog padobrana,
14. *Nesukladnost*: odstupanje od primjenjivih propisa i procedura, kao i uvjeta odobrenja,
15. *Noćni skok*: skok padobranom izveden u razdoblju od pola sata poslije zalaska sunca do pola sata prije izlaska sunca,
16. *Ovlaštenje*: dokaz o dodatnoj osposobljenosti padobranca koje se upisuje u dozvolu padobranca,
17. *Padobran*: naprava bez motornog pogona, uglavnom izrađena od tkanine, koja se koristi za usporavanje slobodnog pada ili prebrze vožnje,
18. *Padobran za spašavanje*: padobran namijenjen spašavanju članova posade zrakoplova,
19. *Padobranac*: osoba koja izvodi skokove iz zrakoplova koristeći padobran, a posjeduje valjanu dozvolu padobranca,
20. *Padobranski automat*: tehnička naprava koja služi za aktiviranje padobrana bez utjecaja osobe koja padobran koristi,
21. *Padobranski skok*: skok iz zrakoplova koji izvodi padobranac ili učenik padobranac,
22. *Padobranski start*: prostor predviđen za pakiranje padobrana, pohranu opreme, odmor padobranaca i pregled padobranaca i opreme prije ulaska u zrakoplov,
23. *Popis ispitivača*: popis odobrenih ispitivača iz pojedinih područja zrakoplovstva kojeg utvrđuje i objavljuje Agencija,

24. *Potvrda o obavljenom osposobljavanju*: potvrda organizacije za osposobljavanje, o završenom teorijskom i/ili praktičnom osposobljavanju učenika padobranca,
25. *Probni skok*: skok u svrhu ispitivanja padobrana radi provjere mogućnosti izvođenja skokova padobranom iz pojedinih vrsta ili tipova zrakoplova,
26. *Provjera praktične osposobljenosti*: provjera osposobljenosti radi stjecanja dozvole ili ovlaštenja,
27. *Provjera stručnosti*: provjera radi produženja ili obnove valjanosti ovlaštenja, kao i stjecanja hrvatske dozvole ili ovlaštenja temeljem inozemne dozvole i ovlaštenja,
28. *Rezervni padobran*: padobran koji padobranac koristi u slučaju otkaza glavnog padobrana,
29. *Rukovoditelj skakanja*: osoba odgovorna za pripremu i rukovođenje organiziranog skakanja padobranom,
30. *Silabus*: sadržaj teorijskog i praktičnog osposobljavanja koji objavljuje Agencija, prema kojem se razrađuje program osposobljavanja,
31. *Skok na slobodno*: skok pri kojem aktiviranje padobrana vrši padobranac,
32. *Skok s prinudnim aktiviranjem otvaranja padobrana*: skok kod kojeg aktiviranje glavnog padobrana automatski vrši zrakoplov (skok na »gurtanu«),
33. *Stariji paker padobrana (senior parachute rigger)*: osoba osposobljena za pakiranje, održavanje, tehnički pregled i manje popravke padobrana,
34. *Tandem padobran*: padobran posebno konstruiran za istodobno skakanje dvije osobe (tandem pilot i tandem putnik),
35. *Tandem pilot*: padobranac s upisanim valjanim ovlaštenjem tandem pilot,
36. *Tandem putnik*: osoba koja u ulozi putnika sudjeluje kod izvođenja skoka tandem padobranom,
37. *Učenik padobranac*: osoba koja se osposobljava za stjecanje dozvole padobranca ili ovlaštenja, i
38. *Zadrška*: vrijeme slobodnog pada, odnosno vrijeme od trenutka iskakanja iz zrakoplova do trenutka aktiviranja padobrana.

(2) Kratice koji se koriste u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1. *AAD (Automatic Activation Device)*: padobranski automat,
2. *AC (Accuracy)*: padobranska disciplina skoka padobranom na cilj,
3. *AFF (Accelerated Free Fall)*: način osposobljavanja kada učenik padobranac od prvog skoka izvodi skokove na slobodno uz pomoć jednog ili dva AFF nastavnika padobranstva,

4. *AGL (Above Ground Level)*: visina iznad razine zemlje,
5. *CF (Canopy Formation)*: skupni likovi kupolama: padobranska disciplina koja se odvija tijekom leta pod kupolom padobrana kada padobranici kupolama formiraju određene likove,
6. *CP (Canopy Piloting)*: upravljanje kupolama visokih performansi: padobranska disciplina koja se odvija pod kupolom padobrana. Padobranom visokih performansi smatraju se svi padobranci kojima je specifično opterećenje kupole veće od 60 N/m²,
7. *FAI (Fédération Aéronautique Internationale)*: međunarodna, neprofitna, nevladina organizacija čiji je cilj razvoj sportskog zrakoplovstva i astronautike,
8. *FF (Free Fly)*: slobodni stil: padobranska disciplina koja se odvija u slobodnom padu tijekom kojeg padobranac različitim položajima tijela izvodi određene figure i pokrete u sve tri dimenzije. Ovom definicijom obuhvaćeni su i individualni skokovi slobodnim stilom (*Free Style*),
9. *FS (Formation Skydiving)*: skupni likovi u slobodnom padu: padobranska disciplina koja se odvija u slobodnom padu tijekom kojeg skupina padobranaca tijelima formira određene likove,
10. *IS (Individual Style) figure*: individualna padobranska disciplina koja se odvija u slobodnom padu u kojoj padobranac u što kraćem vremenu mora izvesti komplet zadanih elementa (figura),
11. *MSL (Mean Sea Level)*: Srednja razina mora,
12. *RSL (Reserve Static Line)*: veza između slobodnih krajeva glavnog padobrana i sistema za aktiviranje rezervnog padobrana,
13. *SS (Skysurfing)*: skok padobranom s daskom za surfanje: individualna padobranska disciplina koja se odvija u slobodnom padu pri čemu padobranac koristi dasku za surfanje posebno prilagođenu za izvođenje skokova padobranom, i
14. *WS (Wing Suit)*: padobranska disciplina kod koje se tijekom slobodnog pada koristi posebno odijelo koje znatno mijenja aerodinamičke karakteristike tijela i omogućava značajno smanjenje vertikalne i povećanje horizontalne brzine padobranca.

DIO DRUGI IZVOĐENJE PADOBRANSKIH SKOKOVA

Pravo izvođenja padobranskih skokova

Članak 3.

(1) Padobranski skok smije izvoditi:

- a) učenik padobranac, i
- b) padobranac.

(2) Padobranski skok smije se izvesti samo iz zrakoplova koji ispunjava uvjete za izvođenje letačkih operacija sa svrhom iskakanja padobranaca sukladno posebnom propisu.

(3) Tandem pilot i nastavnik tandem pilota smiju izvoditi skok samo s tipom tandem padobrana za koji posjeduju upis tipa u knjižici padobranskih skokova.

(4) Učenik padobranac smije izvoditi:

- a) dnevne skokove na aerodromu i registriranoj površini za slijetanje i uzlijetanje,
- b) skokove iz aviona i helikoptera,
- c) najviše 4 skoka u jednom danu,
- d) skokove na cilj (AC) i figure (IS),
- e) skupne likove u slobodnom padu (FS), pri čemu ostali članovi skupine moraju imati dozvolu kategorije C ili D, i
- f) samostalne skokove slobodnim stilom (FF).

(5) Padobranac koji posjeduje dozvolu kategorije A smije izvoditi:

- a) dnevne skokove na aerodromu i registriranoj površini za slijetanje i uzlijetanje,
- b) skokove iz aviona i helikoptera,
- c) najviše 6 skoka u jednom danu,
- d) skokove na cilj (AC) i figure (IS),
- e) skupne likove u slobodnom padu (FS) u skupini od 4 člana i više pri čemu najviše dva padobranca u skupini smiju imati dozvolu kategorije A dok ostali članovi skupine moraju imati dozvolu kategorije C ili D, i
- f) skokove slobodnog stila (FF), samostalno ili u skupini od najviše 3 padobranca pri čemu ostali članovi skupine moraju imati dozvolu kategorije C ili D.

(6) Padobranac koji posjeduje dozvolu kategorije B smije izvoditi:

- a) skokove koje smije izvoditi padobranac dozvole kategorije A,
- b) neograničen broj skokova u jednom danu,
- c) noćne skokove,
- d) skokove iz jedrilica i balona,

e) izvanaerodromske skokove na doskočište promjera najmanje 100 metara,

f) skupne likovne skokove u slobodnom padu (FS),

g) skokove slobodnog stila (FF), i

h) skokove s kamerom.

(7) Padobranac koji posjeduje dozvolu kategorije C smije izvoditi:

a) skokove koje smije izvoditi padobranac dozvole kategorije B,

b) izvanaerodromske skokove na doskočište promjera veličine najmanje 50 metara,

c) skokove u posebnom odijelu za promjenu aerodinamike tijela (WS) prema uputama proizvođača.

d) skokove na vodu, i

e) sve vrste skokova u slobodnom padu ili pod kupolom padobrana.

(8) Padobranac koji posjeduje dozvolu kategorije D smije izvoditi:

a) skokove koje smije izvoditi padobranac dozvole kategorije C, i

b) izvanaerodromske skokove bez ograničenja promjera doskočišta.

Korištenje prava dodijeljenih dozvolom

Članak 4.

(1) Padobranac smije koristiti prava dodijeljena dozvolom padobranca ako:

a) je u zadnjih 24 mjeseca ostvario najmanje 10 skokova padobranom, i

b) posjeduje valjan certifikat o zdravstvenoj sposobnosti u skladu s posebnim propisom (u daljnjem tekstu certifikat o zdravstvenoj sposobnosti).

(2) Ako padobranac ne ispuni uvjet naveden u stavku 1. točki a) ovoga članka, mora izvršiti najmanje dva skoka provjere stručnosti sa ispitivačem u svrhu obnove korištenja prava dodijeljenih dozvolom.

Posebne odredbe za imatelje inozemne dozvole i ovlaštenja i učenike koji se u Republici Hrvatskoj osposobljavaju za stjecanje inozemne dozvole ili ovlaštenja

Članak 5.

(1) Padobranac, imatelj inozemne dozvole i ovlaštenja, smije skakati u Republici Hrvatskoj samo ako posjeduje:

a) valjanu dozvolu padobranca i ispunjava zahtjeve za korištenje prava dodijeljenih dozvolom u skladu s primjenjivim zahtjevima države izdavanja dozvole, i

b) dokaz o tehničkoj ispravnosti padobrana i padobranske opreme koju namjerava koristiti za izvođenje skoka.

(2) Učenik padobranac koji se u Republici Hrvatskoj osposobljava za stjecanje inozemne dozvole ili ovlaštenja, smije se osposobljavati samo ako:

a) ispunjava zahtjeve za osposobljavanje u skladu s primjenjivim zahtjevima države izdavanja dozvole ili ovlaštenja padobranca, i

b) posjeduje dokaz o tehničkoj ispravnosti padobrana i padobranske opreme koju namjerava koristiti za izvođenje skoka.

(3) Osposobljavanje učenika padobranca iz stavka 2. ovoga članka smije provoditi osoba koja ispunjava uvjete za provođenje osposobljavanja u skladu s primjenjivim zahtjevima države izdavanja dozvole ili ovlaštenja.

Odgovornost

Članak 6.

(1) Padobranac je odgovoran za sigurno izvođenje padobranskog skoka.

(2) Učenik padobranac je odgovoran za sigurno izvođenje padobranskog skoka od trenutka skoka iz zrakoplova pa do prizemljenja.

(3) Nastavnik padobranstva je odgovoran osigurati sve potrebne uvjete i informacije neophodne za sigurno izvođenje skoka učenika padobranca.

(4) Pilot tandem padobrana je odgovoran za sigurnost putnika tijekom izvođenja tandem skoka padobranom.

Starosna dob

Članak 7.

(1) Padobranske skokove ne smije izvoditi osoba mlađa od 16 godina.

(2) Osoba mlađa od 18 godina može izvoditi padobranske skokove samo uz potpisanu suglasnost jednog od roditelja ili staratelja.

Oprema padobranca

Članak 8.

(1) Padobranac i učenik padobranac prilikom izvođenja padobranskog skoka moraju biti opremljeni sa:

- a) glavnim i rezervnim padobranom koji su pričvršćeni na jedan sustav veza,
- b) visinomjerom,
- c) zaštitnim naočalama,
- d) zaštitom za glavu, i
- e) primjerenom odjećom i obućom.

(2) Učenik padobranac dodatno mora biti opremljen:

- a) tvrdom zaštitnom kacigom, i
- b) padobranskim automatom na rezervnom padobranu.

(3) Sustav veza koji se koristi u klasičnom načinu osposobljavanja mora omogućiti izvođenje skoka s prinudnim aktiviranjem otvaranja glavnog padobrana.

Ograničenja i mjerenje brzine vjetra pri zemlji

Članak 9.

(1) Brzina vjetra pri zemlji mora se izmjeriti anemometrom prije početka izvođenja skokova te pratiti tijekom izvođenja skokova.

(2) Najveća dopuštena brzina vjetra pri zemlji:

- a) za učenike padobrance i padobrance s dozvolom kategorije A ne smije biti veća od 7 m/s,
- b) kod izvođenja tandem skokova padobranom ne smije biti veća od 12 m/s, i
- c) za noćni skok ne smije biti veća od 7 m/s.

(3) Kada brzina vjetra pri zemlji premaši dopuštene vrijednosti dva puta u razdoblju od 5 minuta, izvođenje skokova mora se prekinuti.

(4) Izvođenje skokova smije se nastaviti ako tijekom 30 minuta od trenutka prekida izmjerene vrijednosti vjetra pri zemlji ne prelaze dozvoljenu vrijednost.

Visina skoka padobranom

Članak 10.

(1) Padobranski skok s visine veće od 4500 metara MSL smije izvoditi padobranac s valjanom dozvolom kategorije C i D te mora biti opremljen padobranskim automatom na rezervnom padobranu.

(2) Izvođenje padobranskog skoka s visine:

- a) od 4500 do 5000 metara MSL dozvoljeno je ako je vrijeme od prelaska visine 3000 metara MSL do trenutka iskakanja kraće od 30 minuta;
- b) od 5000 metara do 6000 metara MSL dozvoljeno je ako je padobranac opremljen dodatnom opremom za dopunsku opskrbu kisikom ili ako je zrakoplov opremljen sustavom za dopunsku opskrbu kisikom za svakog padobranca pojedinačno a koji se koristi do trenutka iskakanja, i
- c) veće od 6000 metara MSL dozvoljeno je ako je padobranac opremljen autonomnim sustavom za dopunsku opskrbu kisikom.

Visina aktiviranja padobrana

Članak 11.

Najmanja visina aktiviranja glavnog padobrana za:

- a) skokove učenika padobranaca iznosi 900 metara AGL,
- b) skokove padobranaca iznosi 750 metara AGL, i
- c) izvođenje tandem skokova iznosi 1500 metara AGL.

Vidljivost i naoblaka

Članak 12.

- (1) Padobranski skokovi se smiju izvoditi ako se vizualno ili pomoću navigacijskih uređaja zrakoplova može odrediti točka iskakanja.
- (2) Ako je donja baza oblaka niža od visine iskakanja i oblačnost je jednaka ili veća od 5/8, donja baza oblaka za izvođenje padobranskog skoka mora biti najmanje 1350 metara AGL.

Noćni skok

Članak 13.

- (1) Prilikom izvođenja noćnog skoka padobranac mora biti opremljen:
 - a) svjetlosnim signalom, od trenutka odvajanja od zrakoplova pa do prizemljenja, i
 - b) osvijetljenim ili zvučnim visinomjerom.
- (2) Noćni skok smije se izvoditi samo ako je donja baza oblaka najmanje 150 metara iznad visine iskakanja.

Skok na vodu

Članak 14.

- (1) Skok na vodu padobranom smije se izvoditi samo ako je:

- a) dubina vode na doskočištu veća od 2 metra,
 - b) doskočište udaljeno najmanje 15 metara od obale, i
 - c) osigurana služba spašavanja, pri čemu broj motornih čamaca mora biti najmanje jednak broju padobranaca koji izvode padobranski skok.
- (2) Skok na vodu smije izvoditi samo padobranac koji zna plivati.
- (3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka skok na vodu se smije izvoditi u bazen uz prethodno odobrenje Agencije.
- (4) Ako je temperatura vode niža od 18 °C padobranac mora biti opremljen odgovarajućim termoizolacijskim odijelom.

Mjesta za izvođenje skoka padobranom

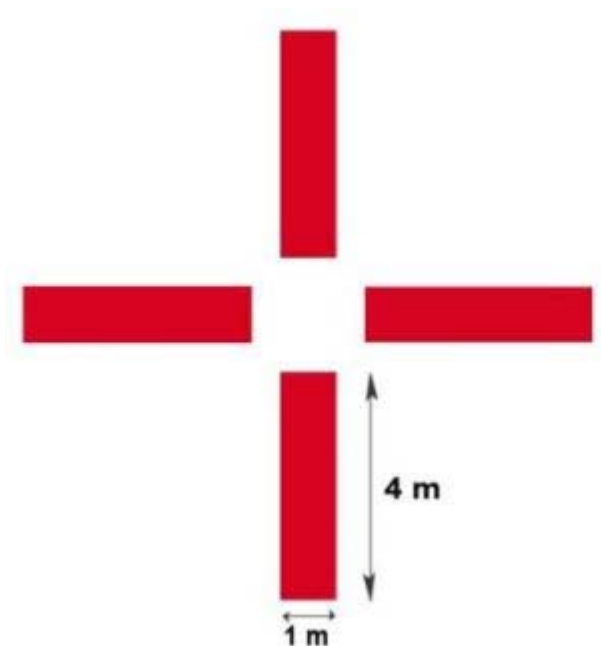
Članak 15.

- (1) Skok padobranom smije se izvoditi na aerodrom i registriranu površinu za slijetanje i uzlijetanje.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka skok padobranom smije se izvesti i izvan aerodroma i registrirane površine za slijetanje i uzlijetanje samo uz prethodno odobrenje Agencije.
- (3) Kada se na udaljenosti manjoj od 50 m od doskočišta nalazi vodena površina dubine veće od 150 cm, mora se organizirati služba za spašavanje na vodi s najmanje jednim motornim čamcem.

Označavanje doskočišta na tlu kod izvođenja dnevnog skoka

Članak 16.

- (1) Doskočište na tlu označava se padobranskim križem.
- (2) Padobranski križ se sastoji od četiri platna dimenzija 4 m x 1 m crvene ili narančaste boje postavljena kako je prikazano na slici:

(3) Padobranski križ služi za komunikaciju s posadom zrakoplova i vođom padobranaca u slučaju gubitka radio komunikacijske veze na način da:

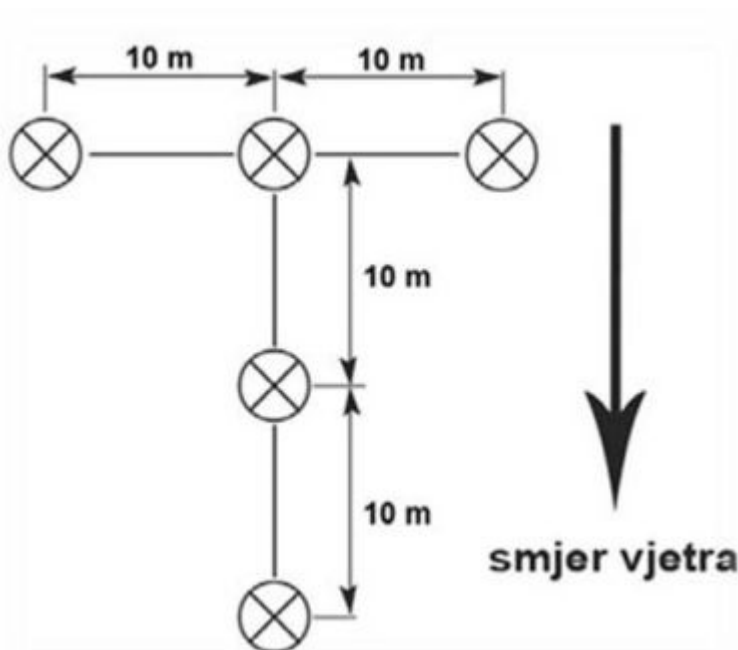
- a) kada je križ uklonjen nije dozvoljeno iskakanje padobranaca iz zrakoplova, i
- b) kada je uklonjen jedan krak križa iskakanje se privremeno obustavlja, a zrakoplov ostaje na visini iskakanja do sljedeće obavijesti.

(4) Blizu doskočišta mora se postaviti vjetrokaz koji padobrancima u fazi prizemljenja omogućava procjenu smjera i jačine vjetra.

Označavanje doskočišta na tlu kod izvođenja noćnog skoka

Članak 17.

(1) Doskočište na tlu mora se označiti sa najmanje 5 svjetiljki postavljenih u obliku velikog latiničkog slova T kako je prikazano na slici.

(2) Doskočište se ne smije označavati:

- a) bakljama,
- b) otvorenim plamenom, i
- c) pirotehničkim sredstvima.

Izvođenje skokova tandem padobranom

Članak 18.

(1) Izvođenje skoka tandem padobranom nije dozvoljeno iznad 4500m MSL.

(2) Izvođenje skoka tandem padobranom noću i na vodu nije dozvoljeno.

(3) Tandem pilot ne smije izvesti skok tandem padobranom ako:

- a) tandem putnik ima manje od 14 godina,
- b) tandem putnik koji ima manje od 18 godina ne dostavi potpisanu suglasnost jednog od roditelja ili staratelja,
- c) sumnja da je tandem putnik pod utjecajem alkohola, droga i drugih psihoaktivnih sredstava, i
- d) postoji bilo koji drugi razlog koji bi mogao utjecati na sigurnost izvođenja skoka tandem padobranom.

(4) Izvanaerodromski skok tandem padobranom smije izvoditi tandem pilot koji ima najmanje 100 skokova tandem padobranom.

Informiranje tandem putnika

Članak 19.

- (1) Tandem pilot mora tandem putniku dati informacije o:
- a) postojanju ili nepostojanju police osiguranja koja pokriva rizik od štete nanesene putniku,
 - b) prinudnim postupcima u slučaju nužde u zrakoplovu,
 - c) postupcima prilikom iskakanja iz zrakoplova,
 - d) postupcima u slobodnom padu,
 - e) postupcima u trenutku aktiviranja tandem padobrana u letu,
 - f) postupcima prilikom otkaza glavnog padobrana, i
 - g) postupcima prilikom prizemljenja.
- (2) Tandem pilot mora izraditi i dokumentirati proceduru o načinu i sadržaju informiranja putnika.
- (3) Procedura može biti izrađena u formi liste provjere.
- (4) Tandem pilot smije izvesti skok tandem padobranom s putnikom samo ako posjeduje potpisanu izjavu tandem putnika kojom putnik potvrđuje da je upoznat sa svim informacijama propisanim stavkom 1. ovoga članka te da je suglasan sa izvođenjem skoka tandem padobranom.

Čuvanje dokumentacije o izvođenju skoka tandem padobranom

Članak 20.

Tandem pilot za svaki izvedeni skok mora čuvati izjavu tandem putnika i potpisanu suglasnost jednog od roditelja ili staratelja ukoliko je tandem putnik mlađi od 18 godina, najmanje 6 mjeseci od datuma izvođenja skoka.

Rukovoditelj skakanja

Članak 21.

- (1) Svako izvođenje padobranskog skoka mora nadzirati rukovoditelj skakanja.
- (2) Rukovoditelj skakanja mora odrediti zamjenika dok je odsutan ili se nalazi u zrakoplovu.
- (3) Rukovoditelj i zamjenik rukovoditelja skakanja moraju biti punoljetne osobe i imati dozvolu kategorije C ili D, izdanu od strane Agencije.

Obaveze rukovoditelja skakanja i zamjenika rukovoditelja skakanja

Članak 22.

(1) Rukovoditelj skakanja je obavezan osigurati uvjete za obavljanje skokova na siguran način i u skladu s posebnim propisima.

(2) Obaveze rukovoditelja skakanja su:

- a) prije početka skakanja provjeriti meteorološku situaciju na mjestu iskakanja,
- b) osigurati da se padobranski skokovi u kontroliranom zračnom prostoru obavljaju u skladu s uvjetima koje je definirao pružatelj usluga u zračnoj plovidbi,
- c) osigurati da se operacija sa svrhom iskakanja padobranaca provodi zrakoplovom koji ispunjava uvjete za izvođenje letačkih operacija sa svrhom iskakanja padobranaca sukladno posebnom propisu,
- d) upoznati posadu zrakoplova s planiranim zadacima,
- e) upoznati padobrance s njihovim zadaćama i kontrolirati njihovo izvršenje,
- f) odrediti vođu padobranaca u svakom zrakoplovu,
- g) odlučiti o početku, prekidu i završetku skakanja,
- h) osigurati dvosmjernu radio komunikaciju s pilotom zrakoplova iz kojeg se izvode padobranski skokovi,
- i) osigurati komunikaciju sa ostalim sudionicima koji se nalaze u zoni izvođenja padobranskih skokova,
- j) prekinuti skakanje ako postoji neposredna opasnost za sigurno izvođenje padobranskih skokova,
- k) uvjeriti se da osobe koje namjeravaju skakati padobranom posjeduju odgovarajuće kategorije dozvole, i ovlaštenja kako je primjenjivo,
- l) provjeriti dokumentaciju padobrana i opreme te njihovu ispravnost,
- m) zabraniti izvođenje skoka padobranom i opremom za koje utvrdi da nemaju potrebnu dokumentaciju te da nisu ispravni, i
- n) zabraniti skakanje osobi za koju sumnja da:
 - 1. nije duševno i tjelesno sposobna izvoditi skokove padobranom,
 - 2. je pod utjecajem alkohola, droga ili drugih psihoaktivnih sredstava, i
 - 3. ne poštuje pravila skakanja padobranom ili na drugi način ugrožava sigurnost skakanja.

(2) Rukovoditelj skakanja je obavezan informirati zamjenika o statusu obaveza iz stavka 1. ovoga članka te jasno naznačiti obaveze koje prenosi na njega.

Vođa padobranaca u zrakoplovu

Članak 23.

(1) Vođa padobranaca u zrakoplovu mora imati:

- a) dozvolu kategorije B ili višu,
- b) dozvolu kategorije C ili D kada se u zrakoplovu nalazi 15 ili više padobranaca, i
- c) dozvolu padobranca i valjano ovlaštenje nastavnika padobranstva kada se u zrakoplovu nalaze učenici padobranca.

(2) Iznimno od stavka 1., točke c. ovoga članka, vođa padobranaca može imati dozvolu kategorije C kada učenici padobranca izvode skokove slobodnim načinom otvaranja padobrana.

(3) Vođa padobranaca zadužen je za:

- a) komunikaciju s pilotom zrakoplova,
- b) određivanje rasporeda iskakanja,
- c) određivanje naleta i točke iskakanja u suradnji s pilotom zrakoplova,
- d) sigurnost i disciplinu padobranaca u zrakoplovu, i
- e) nadzor iskakanja padobranaca iz zrakoplova.

(4) Vođa padobranaca mora ostati u zrakoplovu sve dok posljednji padobranac ili učenik padobranac ne napusti zrakoplov.

Dnevna evidencija skokova padobranaca

Članak 24.

(1) Rukovoditelj skakanja mora voditi ili odrediti osobu koja će voditi dnevnu evidenciju skokova padobranaca i osigurati da dnevna evidencija skokova padobranaca ostane na zemlji.

(2) Dnevna evidencija skokova padobranaca mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:

- a) ime i prezime osobe koja izvodi ili sudjeluje u skoku,
- b) ime i prezime rukovoditelja skakanja, zamjenika skakanja ako je određen, i
- c) ime i prezime vođe padobranaca u zrakoplovu.

(3) Dnevna evidencija skokova padobranaca mora biti ovjerena potpisom od strane rukovoditelja skakanja i zamjenika rukovoditelja skakanja ako je određen.

(4) Rukovoditelj skakanja mora osigurati da se dnevna evidencija skokova padobranaca čuva najmanje 6 mjeseci.

Obaveza nošenja dokumenata

Članak 25.

(1) Padobranac mora na zahtjev rukovoditelja skakanja ili zrakoplovnog inspektora predložiti sljedeće:

- a) dozvolu padobranca,
- b) knjižicu padobranskih skokova,
- c) certifikat o zdravstvenoj sposobnosti,
- d) knjižicu padobrana za padobran koji koristi,
- e) proceduru o načinu i sadržaju informiranja tandem putnika,
- f) potpisanu izjavu tandem putnika, i
- g) suglasnost roditelja ili staratelja kada je tandem putnik mlađi od 18 godina.

(2) Učenik padobranac mora na zahtjev rukovoditelja skakanja ili zrakoplovnog inspektora predložiti sljedeće:

- a) knjižicu padobranskih skokova,
- b) certifikat o zdravstvenoj sposobnosti, i
- c) knjižicu padobrana za padobran koji koristi.

Knjižica padobranskih skokova

Članak 26.

(1) Padobranac i učenik padobranac moraju tintom ili neizbrisivom olovkom zabilježiti detalje o svim skokovima u knjižicu padobranskih skokova, nakon svakog skoka na način kako je opisano u Dodatku 1. ovoga Pravilnika.

(2) Padobranac i učenik padobranac odgovorni su za točnost upisa u knjižicu padobranskih skokova.

(3) Nastavnik padobranstva mora u knjižici padobranskih skokova ovjeriti potpisom skokove padobranom za učenika padobranca.

(4) Ispitivač ovjerava potpisom u knjižici padobranskih skokova provjere praktične osposobljenosti i provjere stručnosti.

Sigurnost u zrakoplovu

Članak 27.

(1) Pilot zrakoplova je osoba s pravom konačne odluke, odgovorna za upravljanje i opsluživanje zrakoplova tijekom leta i na tlu.

(2) Padobranici koji se nalaze u zrakoplovu moraju nositi zaštitu za glavu u trenutku polijetanja i slijetanja zrakoplova.

(3) Iznimno od odredbi stavka 2. ovoga članka padobranici koji se nalaze u balonu ne moraju nositi zaštitu za glavu.

(4) Padobranac koji ostaje u zrakoplovu do slijetanja mora isključiti padobranski automat, ako je izvedivo s obzirom na vrstu padobranskog automata.

(5) Padobranski skok smije se izvesti nakon odobrenja pilota zrakoplova i vođe padobranaca signalom za dozvoljeno iskakanje koji je unaprijed dogovoren.

(6) Padobranac ili učenik padobranac kojem se aktivirao padobran u zrakoplovu mora se, u svrhu sigurnosti, udaljiti od izlaza iz zrakoplova do njegovog slijetanja.

DIO TREĆI UPOTREBA I ODRŽAVANJE PADOBRANA

Uvjeti i način uporabe

Članak 28.

Padobran, padobranski automat i ostala padobranska oprema upotrebljavaju se i održavaju u skladu s uputama proizvođača i odredbama ovoga Pravilnika.

Podjela padobrana

Članak 29.

Padobrani namijenjeni za izvođenje padobranskih skokova prema vrsti dijele se na:

- a) glavne padobrane,
- b) rezervne padobrane, i
- c) padobrane za spašavanje.

Vremenska ograničenja uporabe padobrana

Članak 30.

(1) Vremensko ograničenje uporabe padobrana propisano je uputama proizvođača, ali ne smije biti više od 20 godina od datuma proizvodnje za:

- a) glavni padobran za osposobljavanje učenika,
- b) glavni tandem padobran,
- c) rezervni padobran, i
- d) padobran za spašavanje.

(2) Vremensko ograničenje uporabe sustava veza tandem padobrana propisano je uputama proizvođača, ali ne smije biti više od 20 godina od datuma proizvodnje.

Označavanje padobrana

Članak 31.

(1) Svaki padobran mora biti označen na način da se mogu identificirati sljedeći podaci:

- a) tip padobrana,
- b) naziv proizvođača padobrana,
- c) serijski broj padobrana, i
- d) datum proizvodnje padobrana.

(2) Padobran se smatra neispravnim ukoliko se bilo koji podatak iz stavka 1. ovoga članka ne može utvrditi.

(3) Način označavanja padobrana određuje proizvođač padobrana.

Knjižica padobrana

Članak 32.

(1) Svaki padobran mora imati knjižicu padobrana.

(2) Knjižica padobrana mora sadržavati sljedeće podatke:

- a) tip padobrana,
- b) naziv proizvođača padobrana,
- c) serijski broj padobrana,
- d) datum obavljenog tehničkog pregleda padobrana,
- e) datum pakiranja – za rezervne i padobrane za spašavanje, i

f) izvršeni veći popravci.

Pakiranje padobrana

Članak 33.

(1) Padobranac smije pakirati glavni padobran.

(2) Glavni padobran koji se koristi za izvođenje skoka prilikom osposobljavanja može pakirati:

a) učenik padobranac, pod nadzorom nastavnika, za padobran kojim planira izvesti skok,

b) nastavnik padobranstva,

c) stariji paker padobrana, ili

d) glavni paker padobrana.

(3) Stariji ili glavni paker padobrana smije pakirati:

a) glavni padobran,

b) rezervni padobran, i

c) padobran za spašavanje.

(4) Stariji ili glavni paker padobrana koji je pakirao rezervni padobran ili padobran za spašavanje mora:

a) plombirati rezervni padobran i padobran za spašavanje plombom i pamučnim koncem prekidne čvrstoće do najviše 40 N, i

b) u knjižicu padobrana upisati datum pakiranja padobrana i ovjeriti potpisom i jedinstvenom oznakom da je pakiranje obavljeno u skladu s uputama proizvođača.

(5) Plomba mora sadržavati jedinstvenu oznaku ovlaštene osobe koja je pakirala padobran.

(6) Jedinstvenu oznaku ovlaštenoj osobi dodjeljuje Agencija kod izdavanja ovlaštenja stariji ili glavni paker padobrana.

(7) Stariji i glavni paker padobrana moraju voditi evidenciju o pakiranjima rezervnih padobrana i padobrana za spašavanje koje su obavili u posljednje 2 godine.

(8) Evidencija o pakiranjima rezervnih padobrana i padobrana za spašavanje mora sadržavati:

a) tip padobrana,

b) serijski broj padobrana,

c) datum proizvodnje,

- d) naziv proizvođača,
- e) tip kupole,
- f) podatke o vlasniku padobrana, i
- g) datum pakiranja.

Tehnički pregled

Članak 34.

- (1) Padobran se smije koristiti samo ako je tehničkim pregledom utvrđena njegova ispravnost za sigurno korištenje.
- (2) Tehnički pregled padobrana obuhvaća pregled svih sastavnih komponenti kompleta padobrana sukladno uputama proizvođača i obuhvaća:
 - a) kupolu s konopcima i pripadajućim dijelovima,
 - b) sustav veza,
 - c) sustav za pakiranje kupole i konopaca s pripadajućim dijelovima, i
 - d) sustav aktiviranja s pripadajućim dijelovima.
- (3) Tehnički pregled padobrana vrijedi 12 mjeseci od datuma obavljenog tehničkog pregleda.
- (4) Tehnički pregled padobrana smiju obavljati proizvođač padobrana, stariji i glavni paker padobrana.

Upis i evidencija obavljenog tehničkog pregleda

Članak 35.

- (1) Osoba koja je obavila tehnički pregled padobrana dužna je u knjižicu padobrana upisati datum obavljenog tehničkog pregleda i ovjeriti ga potpisom i žigom s jedinstvenom oznakom.
- (2) Osoba koja je obavila tehnički pregled mora čuvati dokumentaciju o obavljenom tehničkom pregledu najmanje 2 godine.

DIO ČETVRTI DOZVOLE I OVLAŠTENJA

GLAVA I. Opće odredbe

Podnošenje zahtjeva

Članak 36.

Zahtjev i dokazi o udovoljavanju uvjetima za izdavanje kategorije dozvole i ovlaštenja, produženje i obnavljanje valjanosti ovlaštenja te za izdavanje odobrenja ispitivača padobranaca, podnosi se na obrascu i na način kako je to propisala Agencija.

Osposobljavanje

Članak 37.

(1) Osposobljavanje za stjecanje dozvole ili ovlaštenja padobranca smije provoditi organizacija za osposobljavanje.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka Agencija može prihvatiti osposobljavanje od strane proizvođača za stjecanje ovlaštenja:

- a) tandem pilot,
- b) nastavnik tandem pilota,
- c) stariji paker padobrana, i
- d) glavni paker padobrana.

Provjera praktične osposobljenosti i provjera stručnosti

Članak 38.

(1) Provjera praktične osposobljenosti i provjera stručnosti se mora provoditi prema odgovarajućoj listi provjere koju propisuje i objavljuje Agencija.

(2) Provjera praktične osposobljenosti mora se provoditi istim tipom padobrana kojim je provedeno osposobljavanje.

(3) Provjera praktične osposobljenosti i provjera stručnosti je podijeljena u sekcije koje omogućuju provjeru provođenja pripreme za skok i izvođenje skoka.

(4) Sekcija se smatra položenom ako su položene sve stavke sekcije.

(5) Ako samo jedna sekcija nije položena, dozvoljeno je jedno ponavljanje polaganja te sekcije.

(6) U slučaju prekida provjere iz razloga koje ispitivač:

- a) smatra opravdanim, na sljedećoj provjeri ocjenjuju se samo sekcije koje u prethodnoj provjeri nisu bile provedene u cijelosti, i
- b) ne smatra opravdanim, provjera nije položena.

(7) Ispitivač mora prekinuti provedbu provjere praktične osposobljenosti i provjera stručnosti ako je ugrožena sigurnost ili je moguće ugrožavanje sigurnosti daljnjim provođenjem provjere.

(8) Ako se provjera praktične osposobljenosti ne položi iz dva uzastopna pokušaja, prije sljedećeg pristupanja provjeri, mora se obaviti dodatno osposobljavanje u organizaciji za osposobljavanje prema pisanoj preporuci ispitivača.

GLAVA II.

Dozvola padobranca

Kategorija dozvole

Članak 39.

Osoba može steći dozvolu:

- a) kategorije A,
- b) kategorije B,
- c) kategorije C, i
- d) kategorije D.

Uvjeti za stjecanje dozvole kategorije A

Članak 40.

Uvjeti za stjecanje dozvole kategorije A su:

- a) potvrda o završenom osposobljavanju,
- b) provjera praktične osposobljenosti, i
- c) valjan certifikat o zdravstvenoj sposobnosti.

Opće odredbe o osposobljavanju za stjecanje dozvole padobranca

Članak 41.

(1) Organizacija za osposobljavanje ne smije započeti osposobljavanje maloljetne osobe bez potpisane suglasnosti jednog od roditelja odnosno staratelja.

(2) Učenik padobranac smije izvoditi skokove padobranom samo ako je završio teorijsko i praktično osposobljavanje na zemlji i ako posjeduje valjan certifikat o zdravstvenoj sposobnosti.

Teorijsko i praktično osposobljavanje za stjecanje dozvole padobranca

Članak 42.

(1) Teorijsko osposobljavanje mora obuhvatiti sljedeće predmete:

- a) prinudni postupci u izvanrednim situacijama,
- b) tehnike izvođenja skoka padobranom,
- c) poznavanje padobrana, padobranske opreme i zrakoplova,
- d) pravila i propisi, i
- e) zrakoplovna meteorologija.

(2) Praktično osposobljavanje mora sadržavati najmanje:

- a) 25 skokova na slobodno,
- b) 5 minuta slobodnog pada,
- c) 10 skokova s prizemljenjem na doskočište promjera 100 metara, i
- d) 15 pakiranja glavnih padobrana, pod nadzorom nastavnika, koje koristi za osposobljavanje.

Izdavanje i rok valjanosti dozvole padobranca

Članak 43.

(1) Dozvolu padobranca izdaje Agencija na obrascu iz Dodatka 4. ovoga Pravilnika.

(2) Kandidatu koji dostavi dokaze o udovoljavanju uvjetima za stjecanje dozvole, Agencija će na zahtjev izdati dozvolu padobranca bez ograničenja roka valjanosti.

Stjecanje dozvole kategorije B, C i D

Članak 44.

(1) Uvjeti za stjecanje dozvole kategorije B, C i D propisani su Dodatkom 2. ovoga Pravilnika.

(2) Kandidatu koji dostavi dokaze o udovoljavanju uvjetima za stjecanje dozvole kategorije B, C i D, ovjerene od strane odobrenog ispitivača, Agencija će na zahtjev upisati odgovarajuću kategoriju dozvole bez ograničenja roka valjanosti.

GLAVA III. Ovlaštenja padobranca

Opće odredbe

Članak 45.

(1) Padobranac može steći ovlaštenje:

- a) nastavnik padobranstva,
- b) AFF nastavnik padobranstva,
- c) tandem pilot,
- d) nastavnik tandem pilota,
- e) stariji paker padobrana, i
- f) glavni paker padobrana.

(2) Kandidatu koji ispuni uvjete za izdavanje ovlaštenja Agencija će u dozvolu padobranca upisati ovlaštenje s rokom valjanosti od 4 godine.

(3) Zahtjev za produženje valjanosti ovlaštenja smatra se podnesenim u skladu s ovim Pravilnikom ako se Agenciji podnese unutar 90 dana prije datuma isteka ovlaštenja.

Odjeljak 1.

Ovlaštenje nastavnik padobranstva i AFF nastavnik padobranstva

Uvjeti za stjecanje ovlaštenja

Članak 46.

(1) Prije početka osposobljavanja za stjecanje ovlaštenja nastavnik padobranstva i ovlaštenja AFF nastavnik padobranstva, padobranac mora:

- a) biti star najmanje 21 godinu,
- b) posjedovati valjanu dozvolu kategorije D u trajanju najmanje 12 mjeseci,
- c) ostvariti najmanje 200 skokova sa zadržkom duljom od 30 sekundi,
- d) ostvariti najmanje 50 skokova sa zadržkom duljom od 45 sekundi,
- e) ostvariti najmanje 30 skokova sa zadržkom duljom od 60 sekundi,
- f) ostvariti najmanje 20 izvanaerodromskih skokova, i
- g) ostvariti najmanje 2 noćna skoka.

(2) Dodatno prije početka osposobljavanja za stjecanje ovlaštenja AFF nastavnika padobranstva, padobranac mora:

- a) ostvariti najmanje 5 sati slobodnog pada, i
- b) postići rezultat od najmanje 10 likova u jednom skoku u skupini od četiri padobranca ili 8 likova u jednom skoku u skupini od osam padobranaca u skladu s FAI pravilima za disciplinu skupnih likovnih skokova (FS).

(3) Uvjeti za stjecanje ovlaštenja nastavnik padobranstva i AFF nastavnik padobranstva su:

- a) potvrda o završenom osposobljavanju, i
- b) provjera praktične osposobljenosti.

Osposobljavanje

Članak 47.

(1) Teorijsko osposobljavanje za stjecanje ovlaštenja nastavnik padobranstva i AFF nastavnik padobranstva mora obuhvatiti sljedeće predmete:

- a) temeljna znanja o odgoju i obrazovanju (pedagogija),
- b) didaktiku i umijeća nastavnika,
- c) psihologiju poučavanja i učenja,
- d) metodiku osposobljavanja,
- e) organizaciju i sigurnost padobranskih skokova, i
- f) ljudske mogućnosti i ograničenja.

(2) Dodatno, teorijsko osposobljavanje za stjecanje ovlaštenja AFF nastavnik padobranstva mora obuhvatiti sljedeće predmete:

- a) prinudni postupci u izvanrednim situacijama pri izvođenju AFF skokova padobranom, i
- b) tehnika i način izvođenja AFF skokova padobranom.

(3) Praktično osposobljavanje mora sadržavati:

- a) metodski sat iz teorijskih predmeta osposobljavanja učenika,
- b) priprema i rad s kandidatom za stjecanje dozvole kategorije A,
- c) organizacija i provedba padobranskih skokova, i
- d) simulacija postupka u slučaju nezgode ili nesreće.

(4) Dodatno, praktično osposobljavanje za stjecanje ovlaštenja AFF nastavnik padobranstva mora obuhvatiti najmanje 10 skokova s AFF nastavnikom padobranstva kao učenicom.

Produženje i obnova valjanosti ovlaštenja

Članak 48.

(1) Za produženje valjanosti ovlaštenja nastavnik padobranstva moraju biti ispunjena najmanje dva od tri sljedeća uvjeta:

- a) dostaviti potvrdu organizacije za osposobljavanje da je u periodu valjanosti ovlaštenja nadzirao najmanje 50 skokova učenika padobranaca u ulozi nastavnika padobranstva,
- b) prisustvovati seminaru obnove znanja za nastavnika padobranstva unutar 12 mjeseci prije datuma isteka valjanosti ovlaštenja, ili
- c) položiti provjeru stručnosti za produženje valjanosti ovlaštenja nastavnik padobranstva sa ispitivačem unutar 90 dana prije datuma isteka valjanosti ovlaštenja.

(2) Za produženje valjanosti ovlaštenja AFF nastavnik padobranstva moraju biti ispunjena najmanje dva od tri sljedeća uvjeta:

- a) u periodu valjanosti ovlaštenja ostvariti najmanje 20 AFF skokova u ulozi AFF nastavnika padobranstva, od čega najmanje 5 skokova u zadnjih 12 mjeseci prije isteka valjanosti ovlaštenja,
- b) prisustvovati seminaru obnove znanja za AFF nastavnika padobranstva unutar 12 mjeseci prije datuma isteka valjanosti ovlaštenja, ili
- c) položiti provjeru stručnosti za produženje valjanosti ovlaštenja AFF nastavnik padobranstva sa ispitivačem unutar 90 dana prije datuma isteka valjanosti ovlaštenja.

(3) Za obnovu valjanosti ovlaštenja nastavnik padobranstva ili AFF nastavnik padobranstva kandidat mora unutar 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva ispuniti sljedeće uvjete:

- a) prisustvovati seminaru obnove znanja za nastavnika padobranstva ili AFF nastavnika padobranstva, i
- b) položiti provjeru stručnosti za obnovu valjanosti ovlaštenja nastavnik padobranstva ili AFF nastavnik padobranstva s ispitivačem.

Seminar obnove znanja za nastavnika padobranstva ili AFF nastavnika padobranstva

Članak 49.

(1) Seminar obnove znanja smije provoditi organizacija za osposobljavanje ovlaštena za provođenje osposobljavanja za stjecanje ovlaštenja nastavnik padobranstva ili AFF nastavnik padobranstva.

(2) Seminar mora biti u trajanju ne manjem od 6 školskih sati i mora obuhvatiti najmanje sljedeće cjeline:

- a) sigurnost izvođenja skokova, i
- b) metodika padobranske obuke.

(3) Organizacija za osposobljavanje je obavezna izdati potvrdu svakom sudioniku seminara nakon provedenog seminara obnove znanja.

Odjeljak 2. Ovlaštenje tandem pilota

Uvjeti za stjecanje ovlaštenja

Članak 50.

(1) Prije početka osposobljavanja za stjecanje ovlaštenja tandem pilot, padobranac mora:

- a) biti star najmanje 18 godina,
- b) posjedovati valjanu dozvolu kategorije D, i
- c) ostvariti najmanje 4 sata slobodnog pada.

(2) Uvjeti za stjecanje ovlaštenja tandem pilot su:

- a) potvrda o završenom osposobljavanju, i
- b) provjera praktične osposobljenosti.

Osposobljavanje

Članak 51.

(1) Teorijsko osposobljavanje za stjecanje ovlaštenja tandem pilot mora obuhvatiti sljedeće predmete:

- a) Tehnika izvođenja skoka tandem padobranom,
- b) Poznavanje tandem padobrana, i
- c) Prinudni postupci u izvanrednim situacijama pri izvođenju skokova tandem padobranom.

(2) Praktično osposobljavanje mora obuhvatiti najmanje 12 skokova tandem padobranom sa nastavnikom tandem pilota u ulozi putnika.

Upis tipa tandem padobrana

Članak 52.

(1) Osposobljavanje za upis tipa tandem padobrana smije provoditi nastavnik tandem pilota s upisanim tipom tandem padobrana za koji provodi osposobljavanje.

(2) Osposobljavanje za upis tipa tandem padobrana sastoji se od dva skoka s nastavnikom tandem pilota u ulozi tandem putnika.

(3) Upis tipa tandem padobrana upisuje se u knjižicu padobranskih skokova i mora sadržavati sljedeće:

a) datum osposobljavanja,

b) tip tandem padobrana,

c) osobne podatke ovlaštene osobe koja je provela osposobljavanje (ime i prezime, broj dozvole), i

d) potpis ovlaštene osobe koja je provela osposobljavanje.

(4) Nastavnik tandem pilota može upisati tip tandem padobrana u vlastitu knjižicu padobranskih skokova po principu samoobuke na temelju dokumentacije proizvođača tipa tandem padobrana i izvođenjem dva skoka sa tandem pilotom u ulozi tandem putnika.

Produženje i obnova valjanosti ovlaštenja

Članak 53.

(1) Za produženje valjanosti ovlaštenja tandem pilot mora u periodu valjanosti ovlaštenja ostvariti najmanje 20 tandem skokova, od čega najmanje 5 tandem skokova u zadnjih 12 mjeseci prije isteka valjanosti ovlaštenja.

(2) Za obnovu valjanosti ovlaštenja tandem pilota kandidat mora unutar 90 dana prije podnošenja zahtjeva položiti provjeru stručnosti za obnovu valjanosti ovlaštenja tandem pilota s ispitivačem.

Odjeljak 3.

Ovlaštenje nastavnik tandem pilota

Uvjeti za stjecanje ovlaštenja

Članak 54.

(1) Prije početka osposobljavanja za stjecanje ovlaštenja nastavnika tandem pilot, padobranac mora:

a) posjedovati valjanu dozvolu padobranca s valjanim ovlaštenjem nastavnika padobranstva, i

b) ostvariti najmanje 300 skokova tandem padobranom.

(2) Uvjeti za stjecanje ovlaštenja nastavnika tandem pilota su:

a) potvrda o završenom osposobljavanju, i

b) položena provjera praktične osposobljenosti.

Praktično osposobljavanje

Članak 55.

Praktično osposobljavanje mora sadržavati:

- a) priprema i rad s kandidatom za stjecanje ovlaštenja tandem pilot,
- b) organizacija i provedba tandem skoka, i
- c) simulaciju postupka u slučaju nezgode ili nesreće.

Produženje i obnova valjanosti ovlaštenja

Članak 56.

(1) Za produženje valjanosti ovlaštenja nastavnik tandem pilota moraju biti ispunjena najmanje dva od tri sljedeća uvjeta:

- a) u periodu valjanosti ovlaštenja ostvariti najmanje 30 tandem skokova u ulozi nastavnika tandem pilota, od čega najmanje 5 skokova u zadnjih 12 mjeseci prije isteka valjanosti ovlaštenja,
- b) prisustvovati seminaru obnove znanja za nastavnika padobranstva unutar 12 mjeseci prije datuma isteka valjanosti ovlaštenja, ili
- c) položiti provjeru stručnosti za produženje valjanosti ovlaštenja nastavnika tandem pilota sa ispitivačem unutar 90 dana prije datuma isteka valjanosti ovlaštenja.

(2) Za obnovu valjanosti ovlaštenja nastavnik tandem pilota kandidat mora unutar 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva ispuniti sljedeće uvjete:

- a) prisustvovati seminaru obnove znanja za nastavnika padobranstva, i
- b) položiti provjeru stručnosti za obnovu valjanosti ovlaštenja nastavnik tandem pilota sa ispitivačem.

Odjeljak 4.

Ovlaštenje stariji i glavni paker padobrana

Uvjeti za stjecanje ovlaštenja

Članak 57.

(1) Prije početka osposobljavanja za ovlaštenje stariji paker padobrana, padobranac mora posjedovati valjanu dozvolu kategorije B.

(2) Uvjeti za stjecanje ovlaštenja stariji paker padobrana su:

- a) potvrda o završenom osposobljavanju, i
- b) provjera praktične osposobljenosti.

(3) Za stjecanje ovlaštenja glavni paker padobrana kandidat mora:

- a) posjedovati ovlaštenje stariji paker padobrana, i
- b) dostaviti dokaz o završenom osposobljavanju kod proizvođača padobrana za obavljanje većih popravka padobrana i sustava veza.

Osposobljavanje

Članak 58.

(1) Osposobljavanje padobranca za stjecanje ovlaštenja stariji paker padobrana mora se provoditi prema programu osposobljavanja koji mora obuhvatiti elemente:

- a) teorijskog osposobljavanja, i
- b) praktičnog osposobljavanja.

(2) Teorijsko osposobljavanje za stjecanje ovlaštenja stariji paker padobrana mora obuhvatiti sljedeće predmete:

- a) konstrukcije padobrana,
- b) materijali i dijelovi padobrana,
- c) alati i popravci padobrana,
- d) pakiranje padobrana,
- e) poznavanje i postavljanje sigurnosnih uređaja (AAD i RSL), i
- f) dokumentacija padobrana.

(3) Praktično osposobljavanje za stjecanje ovlaštenja stariji paker padobrana mora sadržavati:

- a) pakiranje glavnih padobrana, rezervnih padobrana i padobrana za spašavanje,
- b) popravak padobrana, ranaca i sistema veza, i
- c) korištenje alata i opreme.

Produženje i obnova valjanosti ovlaštenja

Članak 59.

(1) Za produženje valjanosti ovlaštenja stariji paker padobrana kandidat, u periodu valjanosti ovlaštenja, mora obaviti:

- a) pakiranje najmanje 30 rezervnih padobrana ili padobrana za spašavanje, i

b) najmanje 15 tehničkih pregleda padobrana.

(2) Za produženje valjanosti ovlaštenja glavni paker padobrana kandidat, u periodu valjanosti ovlaštenja, mora obaviti:

a) pakiranje najmanje 40 rezervnih ili padobrana za spašavanje, i

b) najmanje 20 tehničkih pregleda padobrana.

(3) Za obnovu valjanosti ovlaštenja stariji paker padobrana kandidat mora unutar 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva ispuniti sljedeće uvjete:

a) prisustvovati seminaru obnove znanja za starijeg pakera padobrana, i

b) položiti provjeru stručnosti za obnovu valjanosti ovlaštenja sa ispitivačem.

(4) Za obnovu valjanosti ovlaštenja glavni paker padobrana kandidat mora dostaviti dokaz o izvršenoj obnovi znanja kod proizvođača padobrana za popravke padobrana i sustave veza.

Seminar obnove znanja za starijeg pakera padobrana

Članak 60.

(1) Seminar obnove znanja smije provoditi organizacija za osposobljavanje ovlaštena za provođenje osposobljavanja za stjecanje ovlaštenja stariji paker padobrana.

(2) Seminar mora biti u trajanju ne manjem od 6 školskih sati i mora obuhvatiti najmanje sljedeće cjeline:

a) kompletiranje i pakiranje padobrana,

b) popravci padobrana, ranaca i sustava veza,

c) alati i oprema za obavljanje popravaka, i

d) pakiranje najmanje tri različita tipa rezervnih i tri tipa padobrana za spašavanje.

(3) Organizacija za osposobljavanje je obavezna izdati potvrdu svakom sudioniku seminara nakon provedenog seminara obnove znanja.

Stjecanje dozvole padobranca ili ovlaštenja temeljem inozemne dozvole ili ovlaštenja

Članak 61.

(1) Uvjeti za stjecanje kategorije dozvole temeljem valjane inozemne dozvole padobranca su:

a) ukupan broj skokova i vrijeme slobodnog pada potrebno za stjecanje dozvole padobranca kako je propisano ovim Pravilnikom,

b) položen ispit iz predmeta »pravila i propisi«,

c) certifikat o zdravstvenoj sposobnosti, i

d) položena provjera stručnosti s ispitivačem.

(2) Uvjeti za stjecanje ovlaštenja padobranca temeljem valjane inozemne dozvole i ovlaštenja padobranca su:

a) dozvola padobranca izdana u skladu sa stavkom 1. ovoga članka,

b) ispunjavanje uvjeta za pristupanje osposobljavanju za stjecanje odgovarajućeg ovlaštenja, kako je propisano ovim Pravilnikom, i

c) položena provjera stručnosti s ispitivačem.

Priznavanje padobranskih zvanja ostvarenih u Oružanim snagama RH ili ministarstvu nadležnom za unutarnje poslove

Članak 62.

(1) Uvjeti za stjecanje kategorije dozvole temeljem padobranskih zvanja ostvarenih u Oružanim snagama RH ili ministarstvu nadležnom za unutarnje poslove su:

a) ukupan broj skokova i vrijeme slobodnog pada potrebno za stjecanje kategorije dozvole kako je propisano ovim Pravilnikom,

b) položen ispit iz predmeta »pravila i propisi«,

c) certifikat o zdravstvenoj sposobnosti, i

d) položena provjera stručnosti s ispitivačem.

(2) Uvjeti za stjecanje ovlaštenja padobranca temeljem padobranskih zvanja i ovlaštenja ostvarenih u Oružanim snagama RH ili ministarstvu nadležnom za unutarnje poslove su:

a) dozvola padobranca izdana u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, ispunjavanje uvjeta za pristupanje osposobljavanju za stjecanje odgovarajućeg ovlaštenja, kako je propisano ovim Pravilnikom, i

b) položena provjera stručnosti s ispitivačem.

GLAVA IV. Ispitivač padobranaca

Opće odredbe

Članak 63.

Agencija odobrava ispitivača padobranaca koji u njezino ime provodi provjere praktične osposobljenosti i provjere stručnosti.

Određivanje potrebnog broja ispitivača

Članak 64.

Agencija određuje broj ispitivača temeljem:

- a) broja imatelja dozvola padobranaca, i
- b) broja imatelja ovlaštenja padobranaca.

Odobrenje ispitivač

Članak 65.

(1) Kandidat za izdavanje odobrenja ispitivač padobranaca mora:

- a) posjedovati dozvolu i ovlaštenje najmanje jednako dozvoli i ovlaštenju za koje traži odobrenje za provođenje provjere stručnosti i provjere praktične osposobljenosti;
- b) ispuniti uvjete propisane Dodatkom 3. ovoga Pravilnika, i
- c) biti prihvatljiv Agenciji.

(2) Odobrenje ispitivač izdaje se s rokom valjanosti od 4 godine.

(3) Iznimno, kada za to postoji opravdan razlog, Agencija može pod određenim uvjetima i na određeni rok izdati odobrenje ispitivač kandidatu koji ne udovoljava svim zahtjevima iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Agencija će ukinuti odobrenje ispitivaču ako utvrdi da ispitivač ne provodi provjere, administraciju provjera i izvještavanje o provedenim provjerama na način prihvatljiv Agenciji.

Obaveze ispitivača

Članak 66.

(1) Ispitivač je obavezan:

- a) administrirati izvršene provjere,
- b) izvještavati Agenciju o provedenim provjerama, i
- c) izvještavati organizaciju za osposobljavanje o provedenim provjerama, ako je primjenjivo.

(2) Ispitivač ne smije provoditi provjeru:

- a) kandidata kojeg je kao nastavnik padobranstva osposobljavao za stjecanje dozvole ili ovlaštenja za koje se provodi provjera, i
- b) u slučajevima kada postoji mogućnost sukoba interesa.

(3) Iznimno, kada za to postoji opravdan razlog, Agencija može odobriti provođenje provjere ispitivaču koji je provodio osposobljavanje kao nastavnik padobranstva.

DIO PETI
ORGANIZACIJE ZA OSPOSABLJAVANJE

**GLAVA I.
POTVRDA O ODOBRENJU**

Uvjeti za stjecanje Potvrde o odobrenju

Članak 67.

(1) Organizacija za osposobljavanje mora osigurati da se osposobljavanje provodi u skladu s opsegom i uvjetima definiranim Potvrdom o odobrenju organizacije za osposobljavanje (u daljnjem tekstu: Potvrda o odobrenju) i primjenjivim propisima.

(2) Zahtjev i dokazi o udovoljavanju uvjetima za izdavanje ili promjenu Potvrde o odobrenju podnosi se Agenciji na obrascu i na način kako je to propisala Agencija.

(3) Uz zahtjev mora biti priloženo sljedeće:

- a) izvadak iz sudskog registra ili izvadak iz registra udruga,
- b) organizacijski priručnik,
- c) program osposobljavanja,
- d) osobne detalje (životopis) odgovornog rukovoditelja,
- e) osobne detalje (životopis) i relevantne kvalifikacije voditelja osposobljavanja,
- f) dozvolu za rad radiostanice, ako je primjenjivo, i
- g) policu osiguranja za odgovornost za štetu nanесenu trećim osobama, kako je primjenjivo.

(4) Agencija će izdati Potvrdu o odobrenju kada utvrdi udovoljavanje uvjetima propisanim ovim Pravilnikom.

(5) Potvrda o odobrenju izdaje se bez ograničenja roka valjanosti.

Promjena Potvrde o odobrenju

Članak 68.

(1) Organizacija za osposobljavanje mora obavijestiti Agenciju o promjeni podatka s Potvrde o odobrenju ili promjeni koja utječe na sposobnost organizacije za provođenje osposobljavanja u skladu s opsegom i uvjetima definiranim Potvrdom o odobrenju.

(2) Organizacija za osposobljavanje smije provoditi osposobljavanje tijekom postupka odobrenja promjene pod uvjetima koje odredi Agencija.

GLAVA II. RUKOVODEĆE OSOBE I OSOBE ZA OSPOSABLJAVANJE

Odgovorni rukovoditelj

Članak 69.

Odgovorni rukovoditelj snosi sveukupnu odgovornost za:

- a) osiguranje uvjeta potrebnih za provođenje aktivnosti organizacije za osposobljavanje, i
- b) kontinuiranu usklađenost organizacije za osposobljavanje s Potvrdom o odobrenju i primjenjivim propisima.

Voditelj osposobljavanja

Članak 70.

(1) Voditelj osposobljavanja može biti osoba koja:

- a) posjeduje dozvolu i odgovarajuća valjana ovlaštenja i povlastice potrebne za provođenje jednog ili više osposobljavanja iz opsega odobrenja, i
- b) položi pismenu provjeru znanja iz primjenjivih propisa, organizacijskog priručnika i programa osposobljavanja, koju u postupku odobrenja provodi Agencija.

(2) Voditelj osposobljavanja je odgovoran za:

- a) rukovođenje i provođenje osposobljavanja u skladu s odobrenim organizacijskim priručnikom, odobrenim programom osposobljavanja i primjenjivim propisima,
- b) integraciju teorijskog i praktičnog osposobljavanja,
- c) nadzor napredovanja pojedinog učenika,
- d) provođenja teorijskog ispita, i
- e) kontinuiranu usklađenost s primjenjivim propisima osposobljavanja za koje je odobren.

Osobe koje provode osposobljavanje

Članak 71.

(1) Osobe koje provode osposobljavanje moraju posjedovati odgovarajuće dozvole, ovlaštenja, povlastice i kvalifikacije potrebne za provođenje osposobljavanja.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, za teorijsko osposobljavanje Agencija može odobriti osobu za koju procjeni da posjeduje odgovarajuće:

a) praktično iskustvo u zrakoplovstvu u području relevantnom za osposobljavanje i koja:

1. je završila seminar obnove znanja za nastavnika padobranstva/letenja,
2. posjeduje ovlaštenje nastavnik padobranstva/letenja,
3. je završila tečaj pedagoško-psihološke izobrazbe, ili
4. posjeduje zvanje učitelja, nastavnika ili profesora;

ili

b) teorijsko znanje potrebno za provođenje osposobljavanja.

(3) Osoba koja provodi osposobljavanje mora provoditi osposobljavanje u skladu s:

- a) odobrenim programom osposobljavanja,
- b) odobrenim organizacijskim priručnikom, i
- c) primjenjivim popisima.

GLAVA III. ORGANIZACIJSKI PRIRUČNIK I PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA

Organizacijski priručnik

Članak 72.

(1) Organizacijski priručnik mora sadržavati sljedeće:

- a) izjavu odgovornog rukovoditelja,
- b) procedure izmjena i dopuna organizacijskog priručnika,
- c) imena, prezimena i titule rukovodećih osoba,
- d) organizacijsku strukturu s prikazom linija odgovornosti,
- e) opis infrastrukture,
- f) popis opreme i učila, i
- g) procedure organizacije za osposobljavanje koje definiraju način i uvjete provođenja osposobljavanja.

(2) Odgovorni rukovoditelj mora potpisom ovjeriti izjavu kojom potvrđuje da je:

a) organizacijski priručnik usklađen s primjenjivim propisima, i

b) upoznat sa sadržajem priručnika, kao i svojim odgovornostima.

(3) Procedure organizacije za osposobljavanje koje definiraju način i uvjete provođenja osposobljavanja moraju obuhvatiti najmanje sljedeće:

a) upis i preduvjete za osposobljavanje,

b) vođenje registra osposobljavanja,

c) vođenje dosjea učenika,

d) praćenje osposobljavanja i napredovanja učenika,

e) provođenje teorijskog ispita,

f) izdavanje potvrde o završenom osposobljavanju,

g) odabir padobrana prikladnih za provođenje osposobljavanja,

h) odabir i kontrola lokacija prikladnih za provođenje osposobljavanja,

i) vođenje dosjea rukovodećih osoba,

j) vođenje dosjea osoba za osposobljavanje,

k) nadzor kontinuirane usklađenosti s primjenjivim zahtjevima,

l) izvješćivanje o osposobljavanju, i

m) čuvanje zapisa.

(4) Organizacija za osposobljavanje mora kontinuirano održavati usklađenost organizacijskog priručnika s primjenjivim propisima.

(5) Organizacijski priručnik mora biti dostupan rukovodećim osobama, osobama za osposobljavanje i učenicima.

Program osposobljavanja

Članak 73.

(1) Programom osposobljavanja provođenje osposobljavanja se može definirati kao:

a) teorijsko osposobljavanje,

b) praktično osposobljavanje, ili

c) teorijsko i praktično osposobljavanje.

(2) Program osposobljavanja mora sadržavati informacije i upute osobama uključenim u osposobljavanje, a najmanje sljedeće:

- a) izjavu odgovornog rukovoditelja,
- b) procedure izmjena i dopuna programa osposobljavanja,
- c) cilj i zadaće osposobljavanja,
- d) didaktičko metodičke upute,
- e) popis stručne literature koja se koristi tijekom osposobljavanja,
- f) oprema za komunikaciju, i
- g) razradu osposobljavanja.

(3) Odgovorni rukovoditelj mora potpisom ovjeriti izjavu kojom potvrđuje:

- a) da je program osposobljavanja usklađen s primjenjivim propisima, i
- b) da će provoditi osposobljavanje u skladu s odobrenim programom osposobljavanja.

(4) Razrada teorijskog osposobljavanja mora obuhvatiti najmanje sljedeće:

- a) detaljnu razradu nastavnih cjelina u skladu s primjenjivim propisima, i
- b) razradu satnica po pojedinoj nastavnoj cjelini.

(5) Razrada praktičnog osposobljavanja mora obuhvatiti detaljnu razradu praktičnih vježbi.

(6) Detaljna razrada praktičnih vježbi mora obuhvatiti najmanje sljedeće:

- a) razradu skokova,
- b) zadaću vježbe,
- c) elemente vježbe,
- d) način izvođenja vježbe,
- e) meteorološke uvjete za izvođenje vježbe, i
- f) ocjenu uspješnosti svladavanja vježbe.

(7) Organizacija za osposobljavanje mora kontinuirano održavati usklađenost programa osposobljavanja s primjenjivim propisima i silabusima.

(8) Program osposobljavanja mora biti dostupan svim osobama uključenim u osposobljavanje.

GLAVA IV. INFRASTRUKTURA, PADOBRANI I OPREMA

Infrastruktura organizacije, oprema i učila

Članak 74.

(1) Organizacija za osposobljavanje mora osigurati infrastrukturu, opremu i učila potrebna za provođenje odobrenog osposobljavanja, što uključuje odgovarajući prostor za:

- a) provedbu teorijskog osposobljavanja,
- b) rukovodeće osobe i osobe za osposobljavanje, i
- c) spremanje padobrana, kao i druge opreme koja se koristi za osposobljavanje.

(2) Prostor za provedbu teorijskog osposobljavanja mora biti primjeren broju učenika i prikladan za korištenje opreme i učila koja se koriste u osposobljavanju.

(3) Literatura potrebna za teorijsko i praktično osposobljavanje mora biti dostupna svim osobama uključenim u osposobljavanje.

Oprema za komunikaciju

Članak 75.

Organizacija za osposobljavanje mora procijeniti potrebu i osigurati, ako je potrebno, prikladnu opremu za komunikaciju u svrhu nesmetane komunikacije između osobe za osposobljavanje i učenika.

GLAVA V. DOKUMENTACIJA ORGANIZACIJE

Praćenje osposobljavanja i napredovanja učenika

Članak 76.

(1) Organizacija za osposobljavanje mora osigurati sustav praćenja teorijskog i praktičnog osposobljavanja, kao i napredovanja učenika.

(2) Organizacija za osposobljavanje mora osigurati da je osoba za osposobljavanje upoznata sa statusom teorijskog i praktičnog osposobljavanja, kao i napredovanja učenika.

(3) Osoba za osposobljavanje ne smije započeti osposobljavanje učenika prije nego što se upozna sa statusom teorijskog i praktičnog osposobljavanja, kao i napredovanja učenika.

Provođenje teorijskog ispita

Članak 77.

(1) Organizacija za osposobljavanje mora osigurati sustav provođenja teorijskog ispita.

(2) Teorijski ispit za stjecanje dozvole padobranca i ovlaštenja mora obuhvatiti provjeru znanja iz predmeta za teorijsko osposobljavanje kako je propisano ovim Pravilnikom.

Osposobljavanje učenika koji je započeo osposobljavanje u drugoj organizaciji

Članak 78.

Osposobljavanje učenika koji je započeo osposobljavanje u nekoj drugoj organizaciji za osposobljavanje provodi se prema razlici programa osposobljavanja, koju je prema proceduri utvrdila organizacija za osposobljavanje u kojoj se nastavlja osposobljavanje.

Dokumentacija organizacije

Članak 79.

(1) Organizacija za osposobljavanje mora osigurati vođenje dokumentacije koja se sastoji od najmanje sljedećeg:

- a) dosjea rukovodećih osoba i osoba za osposobljavanje,
- b) dosjea učenika,
- c) registra osposobljavanja učenika,
- d) potvrda o završenom osposobljavanju, i
- e) izvješća o osposobljavanju.

(2) Organizacija za osposobljavanje može voditi dokumentaciju u pisanom i/ili elektroničkom obliku.

Dosje rukovodećih osoba i osoba za osposobljavanje

Članak 80.

Dosje odgovornog rukovoditelja, voditelja osposobljavanja i osoba za osposobljavanje mora sadržavati najmanje sljedeće:

- a) osobne podatke,
- b) dokaze o potrebnim kvalifikacijama, i
- c) ugovor o suradnji.

Dosje učenika

Članak 81.

Dosje učenika mora sadržavati najmanje sljedeće:

- a) redni broj učenika u registru,
- b) osobne podatke učenika,
- c) presliku certifikata o zdravstvenoj sposobnosti,
- d) ugovor o osposobljavanju,
- e) pisanu suglasnost roditelja odnosno staratelja, ako je učenik maloljetan,
- f) razliku programa osposobljavanja, ako je primjenjivo,
- g) podatke o praćenju teorijskog i praktičnog osposobljavanja, kao i procjenu napredovanja učenika,
- h) dokaz o provedenom teorijskom ispitu, i
- i) potvrdu o završenom osposobljavanju.

Registar osposobljavanja

Članak 82.

Registar osposobljavanja mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:

- a) redni broj učenika u registru,
- b) osposobljavanje koje se provodi,
- c) datum početka osposobljavanja,
- d) datum završetka osposobljavanja, i
- e) datum početka i završetka skakanja pod nadzorom organizacije za osposobljavanje nakon završenog osposobljavanja.

Ugovor o suradnji

Članak 83.

Organizacija za osposobljavanje mora sklopiti ugovor o suradnji s rukovodećim osobama i osobama za osposobljavanje kojim se utvrđuju međusobna prava i obaveze, osim ako takva međusobna prava i obaveze ne proizlaze iz nekog drugog pravnog akta.

Ugovor o osposobljavanju

Članak 84.

Organizacija za osposobljavanje mora imati sklopljen ugovor o osposobljavanju sa svakim učenikom koji se osposobljava.

Potvrda o završenom osposobljavanju

Članak 85.

(1) Organizacija za osposobljavanje mora izdati Potvrdu o završenom osposobljavanju učeniku koji je završio osposobljavanje i položio teorijski ispit.

(2) Potvrda o završenom osposobljavanju mora se izdati najkasnije 30 dana od datuma završetka osposobljavanja.

(3) Potvrda o završenom osposobljavanju valjana je 12 mjeseci od datuma izdavanja.

(4) Istekom roka valjanosti Potvrde o završenom osposobljavanju, učenik mora u svrhu stjecanja nove Potvrde obaviti dodatno osposobljavanje koje je prema odobrenoj proceduri utvrdila organizacija za osposobljavanje.

(5) Osoba koja je završila osposobljavanje smije skakati padobranom do datuma polaganja ispita za stjecanje dozvole ili ovlaštenja:

a) samo pod nadzorom organizacije za osposobljavanje u kojoj je obavila osposobljavanje, i

b) ne duže od 12 mjeseci od datuma završetka osposobljavanja.

Izješćivanje Agencije

Članak 86.

Organizacija za osposobljavanje mora najkasnije do 01. ožujka svake kalendarske godine izvijestiti Agenciju o:

a) broju učenika koji su započeli osposobljavanje tijekom prethodne kalendarske godine,

b) ukupnom broju učenika koji nisu završili osposobljavanje,

c) ukupnom broju učenika koji su započeli osposobljavanje,

d) broju učenika koji su završili osposobljavanje tijekom prethodne kalendarske godine,

e) broju skokova koje su učenici ostvarili tijekom prethodne kalendarske godine, i

f) ukupan broj skokova koje su ostvarili učenici.

Čuvanje dokumentacije

Članak 87.

(1) Organizacija za osposobljavanje mora osigurati prikladan sustav čuvanja dokumentacije koji omogućuje dostupnost podataka u razumnom vremenu, zaštitu od oštećenja, neovlaštene izmjene i krađe.

(2) Organizacija za osposobljavanje mora osigurati sigurnosni sustav zapisa (backup) za dokumentaciju u elektroničkom obliku.

(3) Sva dokumentacija organizacije za osposobljavanje mora se čuvati najmanje 5 godina.

GLAVA VI. NADZOR ORGANIZACIJE

Nadzor organizacije

Članak 88.

Organizacija za osposobljavanje mora Agenciji omogućiti pristup infrastrukturi, padobranima, opremi, učilima, dokumentima, zapisima i drugim podacima relevantnim za osposobljavanja koje organizacija provodi, a u svrhu utvrđivanja kontinuirane usklađenosti sa zahtjevima ovoga Pravilnika.

Nalazi

Članak 89.

(1) Agencija će organizaciji za osposobljavanje izdati nalaz razine 1 ako:

a) utvrdi značajnu nesukladnost koja ugrožava sigurnost ili može dovesti do ugrožavanja sigurnosti,

b) utvrdi da su za stjecanje ili održavanje valjanosti Potvrde o odobrenju podneseni netočni, neistiniti ili krivotvoreni dokazi, ili

c) nije omogućeno obavljanje inspekcijskog nadzora tijekom normalnih radnih sati nakon dvije uzastopne pisane obavijesti o namjeravanoj inspekciji dostavljene organizaciji.

(2) Agencija će organizaciji za osposobljavanje izdati nalaz razine 2 za sve ostale utvrđene nesukladnosti.

(3) Ako je organizaciji za osposobljavanje izdan nalaz razine 1, Agencija će oduzeti ili privremeno oduzeti Potvrdu o odobrenju.

(4) Nakon zaprimanja nalaza razine 2, a u svrhu kontinuiranog održavanja valjanosti Potvrde o odobrenju, organizacija za osposobljavanje mora u roku definiranom od strane Agencije:

a) izvršiti analizu uzroka nalaza,

b) predložiti odgovarajuće korektivne aktivnosti za otklanjanje i sprečavanje ponovnog pojavljivanja predmetnog nalaza,

c) ishoditi odobrenje predloženih korektivnih aktivnosti, i

d) provesti odobrene korektivne aktivnosti.

(5) Rok za otklanjanje nalaza razine 2 ne smije biti duži od 3 mjeseca.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka Agencija može, na zahtjev i uz prihvatljivo obrazloženje organizacije za osposobljavanje, jednom produžiti rok za otklanjanje nalaza za najduže 3 mjeseca.

(7) Nalaz razine 2 postaje nalaz razine 1 ako organizacija za osposobljavanje u definiranom roku ne provede korektivne aktivnosti.

DIO ŠESTI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prijelazne odredbe

Članak 90.

(1) Dozvola padobranca izdana prije stupanja na snagu Pravilnika o padobranstvu (»Narodne novine«, broj 11/12) bit će zamijenjena za kategoriju dozvole ovisno o dokazima ispunjavanja uvjeta za stjecanje kategorije dozvole sukladno odredbama ovoga Pravilnika.

(2) Ovlaštenja padobranca izdana u skladu s Pravilnikom o padobranstvu (»Narodne novine«, broj 11/12) i Pravilnikom o padobranstvu (»Narodne novine«, broj 110/14) valjana su do datuma isteka valjanosti.

(3) Valjano ovlaštenje paker padobrana, izdano u skladu s Pravilnikom o padobranstvu (»Narodne novine«, broj 11/12), može se zamijeniti u ovlaštenje stariji paker padobrana u skladu s ovim Pravilnikom dostavom dokaza o obavljenom osposobljavanju u organizaciji za osposobljavanje prema programu razlika koji je odobrila Agencija.

(4) Osposobljavanje provedeno u skladu s Pravilnikom o padobranstvu (»Narodne novine«, broj 11/12) smatra se provedenim u skladu s ovim Pravilnikom ako je završeno u razdoblju od 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

(5) Osposobljavanje provedeno u skladu s Pravilnikom o padobranstvu (»Narodne novine«, broj 110/14) smatra se provedenim u skladu s ovim Pravilnikom.

(6) Ispit za stjecanje dozvole i ovlaštenja u skladu s Pravilnikom o padobranstvu (»Narodne novine«, broj 11/12) i Pravilnikom o padobranstvu (»Narodne novine«, broj 110/14) smatra se provedenim u skladu s ovim Pravilnikom ako se položi u razdoblju od 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

(7) Zahtjevi za polaganje ispita za stjecanje dozvola i ovlaštenja u skladu s Pravilnikom o padobranstvu (»Narodne novine«, broj 11/12) i Pravilnikom o padobranstvu (»Narodne novine«, broj 110/14) koji nisu riješeni do stupanja na snagu ovoga Pravilnika, riješit će se u skladu s ovim Pravilnikom.

(8) Organizacije za osposobljavanje odobrene u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne osobe koje obavljaju stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja – pilota zrakoplovno – sportske letjelice (»Narodne novine«, broj 49/06) smiju provoditi osposobljavanje najduže 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

(9) Potvrda o odobrenju organizacije za osposobljavanje izdana u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati poduzetnici koji obavljaju stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja (»Narodne novine« broj 78/14) smatra se izdanom u skladu s ovim Pravilnikom.

(10) Zahtjevi za izdavanje potvrde o odobrenju organizacije za osposobljavanje u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati poduzetnici koji obavljaju stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja (»Narodne novine« broj 78/14) koji nisu riješeni do stupanja na snagu ovoga Pravilnika, riješit će se u skladu s ovim Pravilnikom.

(11) Ovlaštenje ispitivač, izdano prije stupanja na snagu ovoga Pravilnika valjana su do datuma isteka valjanosti.

Dodaci

Članak 91.

(1) Dodaci 1., 2., 3. i 4. tiskani su uz ovaj Pravilnik i čine njegov sastavni dio.

(2) Dodaci iz stavka 1. ovoga članka su:

a) Dodatak 1.: Sadržaj knjižice padobranskih skokova

b) Dodatak 2.: Uvjeti za stjecanje dozvole kategorije B, C i D

c) Dodatak 3.: Uvjeti za odobrenje ispitivač

d) Dodatak 4.: Obrazac dozvole padobranca.

Stupanje na snagu

Članak 92.

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

(2) Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o padobranstvu (»Narodne novine«, broj 110/14).

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

Ministar
pomorstva, prometa
i infrastrukture
dr. sc. Siniša
Hajdaš Dončić, v.
r.

DODATAK 1.

SADRŽAJ KNJIŽICE PADOBRANSKIH SKOKOVA

(1) Knjižica padobranskih skokova mora sadržavati najmanje sljedeće podatke za svaki skok padobranom:

- a) redni broj skoka,
- b) datum izvršenja skoka,
- c) mjesto izvršenja skoka,
- d) visina izvršenja skoka,
- e) tip padobrana,
- f) tip zrakoplova iz kojeg se izvode padobranski skokovi,
- g) zadržka (vrijeme slobodnog pada), i
- h) napomene i ovjera.

(2) U knjižicu padobranskih skokova ne upisuje se vrijeme provedeno u zračnom tunelu.

(3) Stranice knjižice padobranskih skokova moraju biti numerirane.

DODATAK 2.

UVJETI ZA STJECANJE DOZVOLE KATEGORIJE B, C I D

Tablica 1.

DOZVOLA	KATEGORIJE B	KATEGORIJE C	KATEGORIJE D
UVJETI	1. posjedovati dozvolu kategorije A, 2. ostvariti 50 skokova padobranom na slobodno, 3. ostvariti 30 minuta slobodnog pada, i 4. ostvariti 10 skupnih likovnih skokova slobodnom padu (FS) u skupini od četiri ili više padobranaca, ili izvesti komplet figura za najviše 20 sekundi, ili demonstrirati osnovne elemente slobodnog stila (FF) u slobodnom padu.	1. posjedovati dozvolu kategorije B, 2. ostvariti 200 skokova padobranom na slobodno, 3. ostvariti 60 minuta slobodnog pada, i 4. ostvariti 20 skupnih likovnih skokova u slobodnom padu (FS) u skupini od četiri ili više padobranaca, ili izvesti komplet figura za najviše 16 sekundi, ili demonstrirati napredne elemente slobodnog stila (FF) u slobodnom padu.	1. posjedovati dozvolu kategorije C, 2. ostvariti 500 skokova padobranom na slobodno, i 3. ostvariti 180 minuta slobodnog pada.

DODATAK 3.

UVJETI ZA ODOBRENJE ISPITIVAČ

Tablica 2.

Ispitivač	Stjecanje dozvole padobranca klasičnom metodom osposobljavanja i ovlaštenja nastavnika padobranstva	Stjecanje dozvole padobranca AFF metodom osposobljavanja i AFF nastavnika padobranstva	Ovlaštenje tandem pilot i nastavnik tandem pilota	Ovlaštenje stariji paker padobrana	Ovlaštenje glavni paker padobrana
Uvjeti	1. valjano ovlaštenje nastavnik padobranstva najmanje 4 godine, i 2. dostaviti potvrdu organizacije za osposobljavanje da je nadzirao najmanje 150 skokova učenika padobranaca u ulozi nastavnika padobranstva.	1. valjano ovlaštenje AFF nastavnik padobranstva najmanje 4 godine, i 2. najmanje 150 AFF skokova osposobljavanja učenika za stjecanje dozvole padobranca.	1. valjano ovlaštenje nastavnik tandem pilota najmanje 4 godine, i 2. valjana potvrda o osposobljenosti za ispitivača tandem pilota izdanu od strane proizvođača tandem padobrana za tip padobrana za koji traži ovlaštenje.	1. valjano ovlaštenje stariji paker padobrana najmanje 2 godine, i 2. ostvariti pakiranje najmanje 50 rezervnih ili padobrana za spašavanje.	1. valjano ovlaštenje glavni paker padobrana najmanje 2 godine, 2. obaviti najmanje 40 tehničkih pregleda padobrana i 3. obaviti pakiranje najmanje 100 rezervnih ili padobrana za spašavanje.

DODATAK 4.

OBRAZAC DOZVOLE PADOBRANCA

Potpis ovlaštenice osobe / Signature of issuing officer						
Vrijedi do / Valid until						
Ovlaštenje / Rating						

Potpis ovlaštenice osobe / Signature of issuing officer						
Vrijedi do / Valid until						
Ovlaštenje / Rating						

Kratice / Abbreviations	
IS/L	Nastavnik padobranstva / Static-Line Instructor
AFFI	AFF nastavnik padobranstva / AFF Instructor
TI	Nastavnik tandem pilota / Tandem Instructor
TP	Tandem pilot / Tandem Pilot
SPR	Stariji paker padobrana / Senior Parachute Rigger
MPR	Glavni paker padobrana / Master Parachute Rigger

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
CROATIAN CIVIL AVIATION AGENCY

DOZVOLA PADOBRANCA
PARACHUTIST LICENCE

Izdano u skladu sa Zakonom o zračnom prometu
Issued in accordance with Air Traffic Act

Republika Hrvatska / Republic of Croatia
Broj dozvole / Licence number:
Prezime i ime imatelja / Last and first name of holder:
Datum rođenja / Date of birth:
Mjesto rođenja / Place of birth:
Adresa imatelja dozvole / Address of holder:
Državljanstvo / Nationality:
Potpis imatelja dozvole / Signature of holder:
Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo / Croatian Civil Aviation Agency
Potpis ovlaštene osobe i datum / Signature of issuing officer and date:
Pečat nadležnog tijela / Seal or stamp of issuing competent authority:

Datum prvog izdavanja / Date of initial issue:
Valjanost / Validity Dozvola se smatra valjanom samo ako imatelj posjeduje valjani certifikat o zdravstvenoj sposobnosti. <i>This licence is valid only if the holder has a valid medical certificate.</i> Imatelj dozvole mora u svrhu identifikacije sa sobom nositi dokument sa slikom. <i>A document containing a photo shall be carried for the purpose of identification of the licence holder.</i>
Napomene / Remarks:

Kategorija dozvole / Licence categories:	Datum izdavanja kategorije dozvole / Date of licence categories issue:
Ovlaštenja / Ratings:	Datum izdavanja ovlaštenja / Date of rating issue:

Potpis ovlaštene osobe / Signature of issuing officer						
Vrijed do / Valid until						
Ovlaštenje / Rating						